

Lovforslag nr. L 54. Fremsat den 31. oktober 1990 af socialministeren (Aase Olesen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social bistand samt lov om social pension (delegation til selvejende institutioner, betaling for midlertidigt ophold, udbetaling af pension m.v.)

§ 1

I lov om social bistand, jf. lovbekendtgørelse nr. 637 af 27. september 1989, som senest ændret ved lov nr. 425 af 13. juni 1990, foretages følgende ændringer:

1. I § 9 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Kommunalbestyrelsen eller amtsrådet kan overlade sine beføjelser efter denne lov til en selvejende institution, som har driftsoverenskomst med kommunen eller amtskommunen, i det omfang beføjelserne knytter sig til administrationen og driften af den virksomhed, der udøves i henhold til overenskomsten. Kommunalbestyrelsen eller amtsrådet fastsætter omfanget af beføjelserne og kan give retningslinjer for udøvelsen af disse.«

2. I § 85, stk. 1, udgår 2. pkt.

3. I § 85 b ændres »1990« til: »1992«

4. Efter § 86 indsættes i kap. 16:

»§ 86 a. Kommunalbestyrelsen kan opkræve betaling for midlertidigt døgnophold, der anvises af kommunalbestyrelsen. Betalingen for kost og øvrige ydelser fastsættes som for personer i eget hjem. Der kan ikke opkræves betaling for bolig, og betalingen skal fastsættes således, at pågældende bevarer et beløb til dækning af husleje og andre udgifter i forbindelse med opretholdelsen af den hidtidige bolig.«

5. Efter § 118 indsættes:

»§ 119. Amtsrådet kan beslutte, at beboerne i en eller flere døgninstitutioner for voksne med vidtgående fysiske eller psykiske handicap efter bistandslovens § 112, stk. 1, og i særlige plejehjem efter bistandslovens § 112, stk. 2, bortset fra aflastningspladser og særlige plejehjem, der er bestemt til periodevis indlæggelse til rekreation eller behandling, skal betale for de ydelser, de modtager som led i institutionsopholdet.

Stk. 2. Betalingen for bolig udgør 15 pct. af beboerens indkomstgrundlag, opgjort efter reglerne i § 54, stk. 3-9, mens betaling for varme og el svarer til omkostningerne. For øvrige ydelser fastsættes betaling som for personer i eget hjem. Betalingen kan modregnes i den sociale pension. Dækning af de særlige behov for bistand, som er forudsat i § 112, stk. 1 og 2, er dog gratis for beboeren.

Stk. 3. Den enkelte beboer skal efter betaling for de samlede ydelser mindst have et beløb til rådighed, der svarer til beløbet til personlige fornødenheder efter §§ 84 og 118, stk. 1. Reglen i § 85, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Hvis amtsrådet skønner, at en beboer ikke kan administrere pensionen, sendes indstilling til kommunalbestyrelsen om anvendelse af reglerne i § 36 i lov om social pension.«

6. Efter § 119 indsættes:

»§ 120. Forslag til revision af reglerne i § 119 om ydelser og betaling for beboere i døgninstitutioner for voksne med vidtgående fysiske eller psykiske handicap og særlige plejehjem

fremsættes for Folketinget i folketingsåret 1992/93.«

7. I § 136, stk. 2, ændres »1989 og 1990« til: »1991 og 1992« og »950 kr. månedlig og 1.000 kr. månedlig« til: »450 kr. månedlig og 350 kr. månedlig.«

8. I § 136, stk. 3, ændres »48 mio. kr. for finansåret 1989 og 97 mio. kr. for finansåret 1990.« til: »81 mio. kr. for finansåret 1991 og 105 mio. kr. for finansåret 1992.«.

9. I § 136 indsættes som stk. 4 og 5:

»Stk. 4. Til betalingsordninger efter § 119 er afsat 10 mio. kr. i ordningens første år og 20 mio. kr. i ordningens andet år. Betalingsordning efter § 119 kan først iværksættes efter tilslutning fra Socialministeriet. Socialministeriets tilslutning vil blive givet inden for de i 1. punktum fastsatte rammer for de samlede statsudgifter.

Stk. 5. For en person med pension efter den sociale pensionslovgivning, som er optaget i en institution efter bistandslovens § 112, stk. 1, der er omfattet af § 119, betaler amtskommunen til staten et beløb, der udgør 4.800 kr. månedlig i ordningens første år og 4.900 kr. månedlig i ordningens andet år. Beløbet betales fra det tidspunkt, hvor institutionen bliver omfattet af § 119. Bestemmelsen i stk. 1, 3. pkt. gælder tilsvarende for disse institutioner. «

§ 2

I lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 497 af 4. juli 1989, som ændret senest ved lov nr. 585 af 20. august 1990, foretages følgende ændringer:

1. I § 46 indsættes som stk.7:

»Stk. 7. Hvis en person får ophold på en institution efter bistandslovens § 79 eller § 112, stk. 2, bortset fra særlige plejehjem, der er bestemt til periodevis indlæggelse til rekreation eller behandling samt aflastningspladser på in-

stitutioner efter § 112, stk. 1, udbetales erhvervsudygtighedsbeløb og bistands- og plejetillæg indtil udgangen af den måned, der følger efter optagelsesmåneden.«

2. Efter § 46 indsættes:

»§ 46 a. Uanset bestemmelsen i § 46, stk.1, bevares pensionen, bortset fra et eventuelt tilkendt erhvervsudygtighedsbeløb og bistands- og plejetillæg, for personer, for hvem der er truffet bestemmelse om optagelse på en institution, der er omfattet af bestemmelsen i § 85 a og § 119 i lov om social bistand.

Stk.2. Uanset bestemmelsen i § 46, stk.4, bevares pensionen, bortset fra et eventuelt tilkendt erhvervsudygtighedsbeløb og bistands- og plejetillæg for personer, der har ophold på en institution, der er omfattet af bestemmelsen i § 119 i lov om social bistand.«

3. I § 58 ændres »pensionist« til: »person«

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 1991.

Stk. 2. § 1, nr. 5 og 9, har virkning fra den 1. juli 1991.

Stk. 3. § 2, nr. 1, har fra den 1. januar 1991 virkning for erhvervsudygtighedsbeløb og bistands- og plejetillæg til personer, der på dette tidspunkt har ophold på de nævnte institutioner.

Stk. 4. § 46 a, stk. 1, i lov om social pension, som affattet ved § 2, nr. 2, i denne lov har fra den 1. januar 1991 virkning for de personer, der på dette tidspunkt er omfattet af pensionslovens § 46, stk. 1, og for hvem der er truffet afgørelse om optagelse i plejehjem, der er omfattet af bestemmelsen i § 85 a i lov om social bistand. Bestemmelsen har virkning fra den 1. juli 1991 for de personer, hvor der er truffet afgørelse om optagelse i en institution, der er omfattet af bestemmelsen i § 119 i lov om social bistand. § 46 a, stk. 2, i lov om social pension, som affattet ved denne lovs § 2, nr. 2, har virkning fra den 1. juli 1991.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget er en opfølgning af L 120 om ændring af lov om social bistand (Ændring af reglerne om praktisk bistand og om plejehjem og beskyttede boliger). Lovforslaget blev fremsat den 3. december 1986 (Folketingets Forhandlinger sp. 3445, A 2447, 4186, B 2141, 12603, 12885). Loven blev vedtaget i Folketinget den 2. juni 1987 som lov nr. 391 af 10. juni 1987 (sp. C 869).

Ifølge loven fremsættes forslag til revision af reglerne om ydelser og betaling for plejehjem for Folketinget inden udgangen af 1990.

Det nu foreliggende lovforslag indeholder følgende:

1. Forslag om at indføre en adgang for kommunalbestyrelsen og amtsrådet til at delegere visse beføjelser til en selvejende institution.
2. Forlængelse af ordningen med pensionsudbetaling til plejehjemsbeboere som frivillig ordning i endnu 2 år.
3. Indførelse af en adgang for kommunalbestyrelsen til at opkræve betaling for midlertidigt døgnophold.
4. Udvidelse af pensionsudbetalingsordningen til også at omfatte beboere på § 112-institutioner.
5. Ændring i reglerne i lov om social pension om udbetaling af erhvervsudygtighedsbeløb og bistands/plejetillæg.

Delegation af kompetence til selvejende institutioner

Som følge af bl. a. omstillingen på ældreområdet har der i kommunerne vist sig behov for, at kommunalbestyrelsen kan overlade visse beføjelser til at træffe afgørelser efter lov om social bistand til selvejende institutioner på samme måde som til kommunale institutioner. En sådan mulighed for delegation af kompetencen foreligger allerede for de kommunale institutioner og ønskes således udvidet til at omfatte de selvejende institutioner med driftsoverenskomst.

Delegation af beslutningskompetence efter bistandsloven til en selvejende institution kræver lov-

hjemmel. Det foreslås at tilvejebringe denne hjemmel for såvel kommunalbestyrelsen som amtsrådet.

Med forslaget om en generel hjemmel i bistandsloven bliver det muligt for alle kommuner og amtskommuner at overlade en række opgaver efter bistandsloven med tilknytning til institutionsdriften til de enkelte institutioner, uanset om de er kommunale eller selvejende, og uanset om opgaven består i at træffe afgørelser.

Herved opnås ensartede regler om delegation for de forskellige institutioner efter bistandsloven, dog således at reglerne om delegation kan afpasses de forskellige brugergruppers særlige behov.

Bestemmelsen har alene til formål at tilvejebringe den ønskede hjemmel. Det vil være op til den enkelte kommunalbestyrelse (amtsråd), om den ønsker at udnytte hjemlen.

Med den foreslåede bestemmelse bliver kommunerne friere stillet med hensyn til tilrettelæggelsen af f. eks. integrerede døgnplejeordninger i tilslutning til eksisterende institutioner, hvadenten de drives som kommunale eller som selvejende.

Den selvejende institution udøver beføjelserne på kommunalbestyrelsens (amtsrådets) vegne og er ved udøvelsen af disse beføjelser forpligtet til at følge kommunalbestyrelsens (amtsrådets) anvisninger. Det følger endvidere af de almindelige regler om delegation, at de afgørelser, der træffes i medfør af delegationen, såvel efter som uden klage kan omgøres af kommunalbestyrelsen (amtsrådet) i samme omfang, som hvis kommunalbestyrelsen (amtsrådet) selv havde truffet afgørelsen.

Det følger ligeledes af reglerne om delegation, at denne altid kan trækkes tilbage.

Det følger endvidere af forvaltningsloven, at der kan pålægges personer uden for den offentlige forvaltning tavshedspligt i forbindelse med oplysninger, som myndigheden videregiver til den pågældende uden at være forpligtet dertil. Dette indebærer, at bestyrelsesmedlemmerne i en selvejende institution kan pålægges tavshedspligt med hensyn til fortrolige oplysninger i forbindelse med driften og administrationen af institutionen.

Selvejende institutioner, der har almindelig overenskomst efter bilstandsloven med en kommune eller en amtskommune og således er undergivet intensiv offentlig regulering, tilsyn og kontrol, er i øvrigt omfattet af forvaltningsloven.

Pensionsudbetaling til plejehjemsbeboere

Efter bilstandslovens § 85 a kan den enkelte kommunalbestyrelse beslutte, at beboerne i et eller flere af plejehjemmene i kommunen (efter bilstandslovens § 79) skal have udbetalt pension. Beboerne betaler herefter for de ydelser, de modtager. Der er tale om en frivillig ordning med vide rammer for ordningens udformning. Som obligatorisk ydelse indgår alene betaling for bolig samt el og varme. Betalingen for bolig udgør 15 pct. af beboerens indkomst (aktuelle skattepligtige indkomst). For el og varme betales, hvad der svarer til omkostningerne. For praktisk bistand og for øvrige ydelser fastsættes betalingen som for personer i eget hjem.

Det fremgår af § 85 b, at forslag til revision af reglerne om ydelser og betaling for beboere i plejehjem skal fremsættes for Folketinget inden udgangen af 1990.

Kommunalbestyrelsen skal efter § 85 a underrette Socialstyrelsen om gennemførelse af pensionsudbetalingsordninger med henblik på, at Socialstyrelsen følger erfaringerne med ordningen. Indberetningspligten har yderligere betydning i forbindelse med administrationen af det puljebeløb, som den 15. december 1988 blev vedtaget ved ændring af bilstandslovens § 136 til kompensation til kommunerne for indtægtsstab i 1989 og 1990. (Folketingets Forhandlinger 1988/89 sp. 1716, sp. 3574, sp. 4057).

Socialstyrelsen tilrettelagde i foråret 1989 en undersøgelse om pensionsudbetalingsordningen som et led i opsamlingen af erfaringer med henblik på revision af reglerne inden udgangen af 1990. Undersøgelsen omfatter alle de plejehjem, som i løbet af 1989 indførte ordningen, ialt 88 plejehjem i 41 kommuner.

Socialstyrelsens undersøgelse foreligger i Rapport om pensionsudbetaling i plejehjem (maj 1990). Sammenfattende tyder erfaringerne fra undersøgelsen på, at der er stor tilfredshed med ordningen hos beboere, personale og pårørende, når den har været godt forberedt med inddragelse af alle parter i hele forløbet. Pensionsudbetaling sætter ofte gang i lysten til at eksperimentere med nye plejeformer, arbejdsrutiner, aktiviteter og holdninger, således at plejehjemmene får et nyt indhold. Beboerne vælger selv at sørge for flere og flere ydelser. De ydelser, som oftest fravælges, er beklædning, frisør og enkeltstående måltider. Undersøgelsen viser, at det tager lang tid at etablere en ordning, der fungerer tilfredsstillende for alle parter. Som konsekvens heraf er det vigtigt at give den nød-

vendige tid til indførelse af ordningen, herunder diskussioner om indholdet i ordningen, beregning af de økonomiske konsekvenser for den enkelte beboer og administrative ændringer i social- og sundhedsforvaltningerne m.m. Specielt har undersøgelsen vist, at den nødvendige holdningsændring hos såvel beboere som personale kræver lang forberedelsestid.

Som konsekvens af ovenstående lægges der i lovforslaget op til, at den midlertidige frivillige ordning fortsætter i 1991 og 1992, hvorefter loven tages op til revision inden udgangen af 1992 med henblik på udformning af den permanente ordning. Herved kan de yderligere erfaringer, som måtte blive indhøstet under den forlængede frivillige ordning, indgå ved udformningen af den permanente ordning.

Der udbetales fortsat et kompensationsbeløb pr. plejehjemsbeboer inden for en nærmere angivet ramme til de kommuner, der er med i den frivillige ordning i 2-årsperioden. Beløbet foreslås nedsat, da kommunernes merudgifter ved ordningen har vist sig at være mindre end oprindelig antaget. Der henvises herom til afsnittet om de økonomiske konsekvenser.

Betaling for midlertidigt døgnophold.

Udbygningen af hjemme- og døgnplejeordninger har i væsentlig grad forbedret mulighederne for, at gamle kan blive boende i eget hjem. Dette udelukker imidlertid ikke, at der kan opstå behov for lejlighedsvis aflastning eller genoptræning. Sådanne midlertidige ophold kan eksempelvis tilbydes i plejehjem eller beskyttede boliger. Endvidere kan kommunen, jf. § 17, stk. 4, i ældreboligloven, stille ældreboliger til rådighed som midlertidig aflastningsbolig.

De sædvanlige bestemmelser om betaling for ophold i plejehjem eller beskyttede boliger skønnes ikke egnede vedrørende midlertidigt ophold.

Pensionsudbetaling til beboere på § 112-institutioner

Under behandlingen af L 120 om indførelse af udbetaling af pension til plejehjemsbeboere overvejes det, om der var grundlag for tillige at indføre ordningen på døgninstitutioner for personer med vidtgående fysiske eller psykiske handicap efter bilstandslovens § 112, stk. 1, og særlige plejehjem efter bilstandslovens § 112, stk. 2.

Man vurderede imidlertid, at § 112 - institutionerne var så forskellige fra de almindelige plejehjem, at deres inddragelse under ordningen bl.a. burde afvente erfaringerne fra forsøgsperioden for de kommunale plejehjem.

Erfaringerne fra forsøgsperioden er beskrevet i ovennævnte rapport af maj 1990, og som nævnt foreslås det at forlænge ordningen efter bilstandslovens § 85 a som frivillig i yderligere to år.

I lyset af de positive erfaringer med udbetaling af pension til plejehjemsbeboere foreslås det, at der skabes mulighed for udbetaling af pension på døgninstitutioner for personer med vidtgående fysiske eller psyfiske handicap efter bilstandslovens § 112, stk. 1, samt særlige plejehjem efter bilstandslovens § 112, stk. 2, således at der også på dette område kan indsamles erfaringer med en sådan ordning. Beboerne betaler i videst muligt omfang for ydelserne i forbindelse med institutionsopholdet med mulighed for at fravælge de enkelte ydelser, men dog således, at dækning af de særlige behov for bistand, som er forudsat i § 112, stk. 1 og 2, er gratis og ikke kan fravælges.

Det foreslås, at ordningen etableres for en to-årig periode, således at ordningen medio det første år kan omfatte ca. 500 beboere og medio det andet år yderligere ca. 500 beboere. Der er afsat 10 mio. kr i betalingsordningens første år og 20 mio. i betalingsordningens andet år. Tilgangen til ordningen vil standse, når rammebeløbet er opbrugt.

Ifølge de sociale ressource-tællinger var der i januar 1989: 6.656 personer på § 112, stk. 1 - institutionerne, heraf 5.824 personer under 67 år og 832 på 67 år og derover. Døgninstitutioner efter bilstandslovens § 112, stk. 1, kan være a) specialhjem, boinstitutioner m.m., b) pensionater og kollegier m.m. og c) aflastningshjem og aflastningspladser.

På institutioner efter § 112, stk. 2, var der i januar 1989 i alt 2.936 personer, heraf 1.273 under 67 år, og 1.663 på 67 år og derover. Døgninstitutioner efter bilstandslovens § 112, stk. 2, kan være a) særlige plejehjem for yngre med fysisk handicap, b) særlige plejehjem for personer med lidelser, der forudsætter en særlig indretning af plejehjemmet samt c) særlige plejehjem for personer med lidelser, der gør periodevis indlæggelse til rekreation eller behandling påkrævet.

Ordningen tilrettelægges ud fra erfaringerne med § 85 a. Kun hele institutioner vil kunne tilmeldes ordningen. Hvis en beboer ikke er i stand til eller ikke ønsker at administrere en valgordning, modtager og betaler beboeren for det samlede udbud af ydelser. Der foreslås indsat en henvisning til reglen i § 36 i lov om social pension om administration af pensionen. Efter beregningerne vil beboerne i gennemsnit blive bedre stillet økonomisk efter den nye ordning med udbetaling af pension, idet beboerne vil få et væsentligt større beløb til fri disposition, end de har i dag efter bestemmelserne om udbetaling af beløb til personlige fornødenheder. Som en sikkerhedsforanstaltning er det dog fastsat, at beboeren - efter betaling af de samlede ydelser - skal være sikret et beløb til fri rådighed, der mindst svarer til beløbet til personlige fornødenheder efter §§ 84 og 118, stk. 1.

Amtsrådet træffer beslutningen ved en vurdering af den enkelte institutions beboersammensætning, i

nært samarbejde med beboere, pårørende og personale.

Det forudsættes, at så mange forskellige institutionstyper som muligt på landsplan inddrages i ordningen. Kompensationsbeløbet, jf. § 1, nr. 9, er fastsat med henblik på at opnå økonomisk neutralitet mellem valg af institutioner efter § 112, stk. 1, og § 112, stk. 2, jf. bemærkningerne om de økonomiske konsekvenser.

Personer, der opholder sig på en institution efter § 112, stk. 1, som led i en aflastning, er ikke omfattet af nyordningen.

For særlige plejehjem bestemt til periodevis indlæggelse til rekreation eller behandling er fastsat en betalingstakst pr. opholdsdag, jf. § 118, stk. 2. Ophold på disse plejehjem har ikke konsekvenser for adgangen til at få udbetalt pension. Disse særlige plejehjem er derfor heller ikke omfattet af ordningen.

Det bemærkes, at der i tilslutning til at gennemføre den foreslåede forsøgsordning på en institution efter bilstandslovens § 112, stk. 1, i mange tilfælde vil være behov for, at der rejses pensions sag for beboerne.

Der kan være gennemført pensions sager for enkelte beboere, men det antages, at der for langt hovedparten af disse ikke tidligere har været rejst sag om tilkendelse af pension. Pensions sager skal gennemføres af de kommuner, der i henhold til lov om social pension er forpligtiget til at rejse pensions sag.

Ændringer i pensionsloven

Det foreslås, at der indføres en bestemmelse om inddragelse af bilstands- og plejetillæg og erhvervsudygtighedsbeløb for samtlige personer i plejehjem efter bilstandslovens § 79 og døgninstitutioner efter bilstandslovens § 112, bortset fra aflastningspladser og særlige plejehjem, der er bestemt til periodevis indlæggelse til rekreation eller behandling.

Bilstands- og plejetillæg tildeles personer under 67 år efter en individuel vurdering af deres bilstands- og plejehjems behov, og erhvervsudygtighedsbeløb udgør en bestanddel af den højeste førtidspension. Disse ydelser udbetales i dag ikke til personer, der har ophold på plejehjem efter bilstandslovens § 79 og institutioner efter bilstandslovens § 112, bortset fra institutioner, der er omfattet af § 85 a, og aflastningspladser og særlige plejehjem, der er bestemt til periodevis indlæggelse til rekreation eller behandling.

Generelt ydes der i plejehjem efter bilstandslovens § 79 og døgninstitutioner efter bilstandslovens § 112 som et integreret led i institutionstilbuddet en omfattende bistand og pleje.

Indførelse af nye betalingsformer kan med uændrede bestemmelser om bilstands- og plejetillæg føre til, at disse udbetales, uagtet at behovet for bistand og pleje er dækket ind gennem institutionsopholdet m.v.

På denne måde vil institutionsbeboere kunne få en urimelig positiv særstilling i forhold til hjemmeboende, der typisk må betale for den medhjælp, der supplerer de sædvanlige offentlige servicetilbud.

Fortsat udbetaling af erhvervsudygtighedsbeløb ville på længere sigt stille sig hindrende i vejen for en udvidelse af ordningen inden for de afsatte økonomiske rammer.

Til illustration af virkningerne følger nedenfor en oversigt over pensionsstørrelserne (før skat) for en enlig pensionist, der ikke har indtægter ved siden af den sociale pension:

(Sætter pr. 1.juli 1990 pr. måned for en enlig pensionist:)

	Højeste førtidspension Kr.	Mellemste førtidspension Kr.	Folkepension Kr.
Grundbeløb	3.709	3.709	3.709
Pens.tillæg	954	954	954
Invalidd.beløb	1.655	1.655	
Erhv.udygt.bel	2.394		
I ALT	8.712	6.318	4.663

Hertil kan evt. komme bistandstillæg, der udgør 1.727 kr. pr. måned, eller plejetillæg, der udgør 3.447 kr. pr. måned.

En sådan forskel i indtægt kan være vanskelig at begrunde for beboere i institutioner, der tilbyder omfattende pleje, »totalpleje«, uden hensyn til beboerens pensionsmæssige status.

Administrative konsekvenser

Der må påregnes et vist administrativt merarbejde for kommunerne i forbindelse med indførelse af en pensionsudbetalingsordning i plejehjem.

Det må endvidere påregnes, at indførelse af en forsøgsordning med udbetaling af pension på institutioner for voksne med vidtgående fysiske eller psykiske handicap og særlige plejehjem vil medføre et vist administrativt merarbejde for amtskommuner/institutioner og kommuner. For beboerne på institutioner efter § 112, stk. 1, gælder, at der skal rejses pensions-sag, da størsteparten af disse ikke tidligere har modtaget pension. Der henvises til bemærkningerne til § 2, nr. 3.

Økonomiske konsekvenser

a. Pensionsudbetaling på kommunale plejehjem (§ 85 a-ordningen)

I forbindelse med, at beboerne i kommunale plejehjem får udbetalt social pension, bortfalder det beløb, der efter bistandslovens § 136 af staten bliver ud-

betalt til kommunerne (svarende til den sociale pensions grundbeløb). Reglen i § 84 om egenbetaling (60 pct. reglen) finder heller ikke anvendelse, når plejehjemmet overgår til pensionsudbetaling.

For at kommunen ikke skulle have merudgifter som følge af ordningen, blev der indført et kompensationsbeløb på 950 kr. pr. måned. pr. beboer, der var omfattet af ordningen i 1989. Det tilsvarende beløb er på 1.000 kr. i 1990.

Af Rapport om pensionsudbetaling i plejehjem fremgår det, at kommunerne på grund af kompensationsbeløbets størrelse har en betydelig fortjeneste ved ordningen. Med de foreslåede kompensationsbeløb på 450 kr. pr. person pr. måned i 1991 og 350 kr. pr. person pr. måned i 1992 vil der stadig være (i gennemsnit) en økonomisk gevinst for kommunerne ved at tilslutte sig ordningen.

Under forudsætning af, at tilslutningen til ordningen forløber som hidtil, må det forventes, at 15.000 beboere er omfattet af ordningen medio 1991 og 25.000 medio 1992. Statens udgifter til kompensationsbeløb vil da blive 81 mio. kr. i 1991 og 105 mio. kr. i 1992.

Økonomien påvirkes af 2 forhold. For det første forslaget om at forlænge § 85 a – ordningen. For det andet forslaget om inddragelse af erhvervsudygtighedsbeløb og bistands- og plejetillæg for beboerne i de berørte plejehjem.

De samlede økonomiske forskydninger (inden regulering af mellemværendet mellem stat og (amts-)kommunerne gennem regulering af det generelle tilskud til kommunerne) fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Umiddelbar fordelingsvirkning af forslaget vedr. plejehjem

	Mio. kr. (91-niveau)			stat
	beboerne	kommune	amt	
1991	45	24	14	- 83
1992	75	11	22	-108

Tabellen viser for 1991 bl.a., at beboerne i alt får forøget deres disponible beløb med 45 mio. kr., at kommunerne får en gevinst på 24 mio. kr., og at staten får en udgift på 83 mio. kr. Disse beløb forudsætter, at kommunerne udnytter ordningen i fuldt omfang, dvs. at det forudsættes, at 15.000 beboere er omfattet af ordningen i 1991.

Disse forskydninger er bestemt af følgende forhold:

Beboernes gevinst er bestemt af udbetaling af pension excl. eventuelt erhvervsudygtighedsbeløb og bistands- og plejetillæg, bortfald af betaling efter 60

pct.reglen (§ 84), betaling for de valgte ydelser og betaling for skat.

Kommunernes merindtægt er bestemt af beboernes betaling for ydelser, beboernes skattebetaling og kompensationsbeløbet fra staten.

Amternes merindtægt skyldes hovedsagelig beboernes betaling for ydelser samt beboernes skattebetaling.

Statens udgifter er næsten udelukkende kompensationsbeløbet til kommunerne.

Imidlertid er det ikke formålet med lovforslaget at flytte beløb fra staten til de (amts-)kommunale kasser. Derfor reguleres bloktilskuddet i forhold til amtskommunerne således, at de økonomisk er stillet som før forslaget, dvs. at bloktilskuddet reduceres med 14 mio. kr. i 1991 og 22 mio. kr. i 1992.

Udgifternes fordeling fremgår herefter af tabel 2.

Tabel 2. Fordelingsvirkning af forslaget efter udligning over bloktilskud

	Mio. kr. (91-niveau)				samlede off. udg.
	beboeren	kommune	amt	stat	
1991	45	24	0	-69	-45
1992	75	11	0	-86	-75

Når kommunerne fortsat optræder med en merindtægt (hvilket er en følge af den størrelse, man foreslår for kompensationsbeløbet), så skyldes det, at forsøgskommunerne ikke ubeskåret får skatteindtægterne fra de udbetalte pensioner. Skatteindtægter udlignes nemlig efter de almindelige regler herom. For at holde forsøgskommunerne skadesløse er det derfor nødvendigt at overkompensere kommunerne som helhed. Dette problem forsvinder, hvis ordningen senere måtte blive permanent og gældende for alle. Desto flere kommuner, der medvirker i ordningen, desto mindre betydning får udligningssystemet, og desto mindre overkompensation er nødvendig.

b. Pensionsudbetaling på institutioner for personer med vidtgående fysiske eller psykiske handicap og særlige plejehjem (§ 119-ordningen)

Som nævnt i de almindelige bemærkninger indebærer forslaget, at der skabes mulighed for, at ordningen medio det første år kan omfatte 500 personer og medio det andet år yderligere 500 personer.

Som det fremgår af beregningerne, skønnes dette at medføre statslige merudgifter på 10 mio. kr. det første år og 20 mio. kr. det andet år. Efter lovforslaget er der derfor afsat en økonomisk ramme til forsøget af denne størrelse.

Udgifterne fremkommer først og fremmest ved at beboernes disponible indkomst forøges.

En »gennemsnitsbeboer«, der er omfattet af ordningen, vil have en (gennemsnitlig) disponibel indkomst på 29.886 kr. om året.

Dette vil være en stigning i beboernes disponible indkomst. Beboernes nuværende disponible indkomst er stort set kun beløbet til personlige fornødenheder (lomme pengebeløbet), som er på 9.768 kr. årligt (beregnet som et vægtet gennemsnit). Lomme pengebeløbet spænder fra 8.280 kr. årligt til 22.020 kr. årligt.

Det bemærkes dog, at beboere på 67 år og derover vil få tilkendt folkepension, hvorfor stigningen i den disponible indkomst vil være beskeden for denne gruppe.

Den disponible indkomsts komponenter er angivet i tabel 3.

Tabel 3. Den gennemsnitlige disponible indkomst for beboere, der er omfattet af forsøgsordningen.

	årlig indkomst (91-niveau)
pension m.v.	76.572
servicepakke	-47.064
skat	-1.109
husleje	-263
anden indtægt	1.750
disp. indkomst	29.886
gns. lomme pengebeløb	9.768
indtægt udover lomme penge	1.750
stigning i disp. indkomst	18.368

Huslejen er i tabellen beregnet som 15 pct. af den del af indkomsten, som er udover den sociale pension. (Husleje på 15 pct. af den sociale pension er indregnet i pakkeprisen).

For de enkelte beboere vil der være forskelle på de disponible indkomster. Under forudsætning af, at den gennemsnitlige pakkepris bliver af tilsvarende størrelsesorden som for § 85 a plejehjemmene, vil beboerne i gennemsnit få en stigning i den disponible indkomst.

For § 112 området er det ikke nødvendigt med en kompensationsordning i lighed med den ordning, der er knyttet til § 85 a-ordningen for kommunernes indtægtstab.

Det skyldes, at beboerne på institutionerne efter § 112 ikke formodes at have indtægter af væsentlig omfang, og amt/kommune mister derfor ikke indtægt fra beboerne ved overgang til udbetaling af pension.

For beboere på § 112, stk. 2 institutioner modtager kommunen/amtet et beløb fra staten, der svarer til den sociale pensions grundbeløb (det såkaldte § 136, stk. 1 beløb). På § 112, stk. 1 institutionerne modtager kommunen/amtet ikke et tilsvarende beløb.

Lommepegebeløbet for § 112, stk. 1 institutioner finansieres som institutionsudgift, mens lommepegebeløbet for § 112, stk. 2 institutioner er finansieret af staten.

I tabel 4 og 5 er vist de umiddelbare fordelingsvirkninger, når henholdsvis en § 112, stk. 1 og en § 112, stk. 2 beboer omfattes af forsøgsordningen.

Tabel 4. Umiddelbar fordelingsvirkning af forslaget vedr. § 112, stk. 1. (91-niveau).

	beboer	kommune/ amt	stat
pension m.v.	76.572	0	-76.572
lommepege	-9.598	9.598	0
Servicepakke	-47.064	47.064	0
skat	-1.109	635	474
husleje	-263	263	0
ialt	18.538	57.560	-76.098

Det ses af tabel 4, at kommune og amt umiddelbart vil have en »gevinst« på ordningen på 57.560 kr. årligt pr. beboer, der omfattes af forsøgsordningen.

Tabel 5. Umiddelbar fordelingsvirkning af forslaget vedr. § 112, stk. 2 (91-niveau).

	beboer	kommune/ amt	stat
pension m.v.	76.572	0	-76.572
lommepege	-10.197	0	10.197
Servicepakke	-47.064	47.064	0
skat	-1.109	635	474
husleje	-263	263	0
ialt	17.939	47.962	-65.901
§ 136, stk. 1	0	-44.952	44.952
total	17.939	3.010	-20.949

Af tabel 5 ses at den umiddelbare »gevinst« for kommune og amt vil være på 3.010 kr. årligt pr. beboer, der er omfattet af ordningen.

For at opveje ovennævnte forskelle mellem de to institutionstyper og for at modvirke et evt. økonomisk incitament til primært at lade institutioner efter § 112, stk. 1, være omfattet af ordningen, foreslås, at der indføres et kompensationsbeløb for statslige merudgifter på 4.800 kr. månedlig i ordningens første år

(dvs. 1. juli 1991 til 30. juni 1992) og 4.900 kr. månedlig i ordningens andet år (dvs. 1. juli 1992 til 30. juni 1993) for personer, der er optaget i en institution efter § 112, stk. 1, der omfattes af forsøgsordningen.

Under hensyn til den yderst begrænsede indtægt for kommune/amt for § 112, stk. 2- beboere foretages der ingen modregning her.

Under forudsætning af, at 500 personer er omfattet af ordningen medio det første år og yderligere 500 medio det andet år, vil de økonomiske konsekvenser blive som vist i tabel 6.

Tabel 6. Fordelingsvirkning af forslaget vedr. forsøgsordning på § 112 området.

	Mio. kr (91-niveau)			
	beboerne	kommune	amt	stat
1991	4,59	0,19	0,02	-4,80
1992	13,77	0,57	0,06	-14,40
1993	9,18	0,38	0,04	-9,60

c. Økonomien vedrørende det samlede lovforslag

De samlede økonomiske konsekvenser af lovforslaget for kommune, amt og stat er vist i tabel 7.

Tabel 7. Lovforslagets samlede økonomiske virkninger for kommuner, amter og stat.

	Mio. kr (91-niveau)			
	beboerne	kommune	amt	stat
1991	24,19	0,02	-73,80	-45,59
1992	11,57	0,06	-100,40	-88,77
1993	0,38	0,04	-9,60	-9,18

De økonomiske konsekvenser af forslaget drøftes med de kommunale parter.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1.

Bestemmelsen angår de selvejende institutioner, som efter bistanndsloven kan drives ved overenskomst med kommuner eller amtskommuner.

De beføjelser efter bistanndsloven, som kommunalbestyrelsen (amtsrådet) kan overlade til en selvejende institution, vil kun angå opgaver, der har tilknytning til institutionsdriften, og kun i forbindelse med de opgaver, der er omfattet af driftsoverenskomsten. Det vil f.eks. være betalingssspørgsmål i det omfang, det i forvejen kan besluttes af kommunalbestyrelsen, og beslutninger om optagelse eller tildeling af bistand, der ydes af den pågældende institution, eksempelvis hjemmehjælp. Kommunalbestyrelsen eller amtsrådet

kan som led i delegationen give retningslinjer for den selvejende institutions udøvelse af beføjelserne på samme måde som for (amts)kommunale institutioner.

Kommunalbestyrelsen (amtsrådet) fører i lighed med nu tilsyn med institutionen, og alle afgørelser, som træffes af den selvejende institution i medfør af delegationen, kan såvel efter som uden klage omgøres af kommunalbestyrelsen (amtsrådet) i samme omfang, som hvis de var truffet af kommunalbestyrelsen (amtsrådet) selv. De afgørelser, der træffes af kommunalbestyrelsen (amtsrådet), kan indbringes for ankeinstanserne efter bistandslovens almindelige regler.

Med forslaget får kommunalbestyrelsen eller amtsrådet mulighed for at lade selvejende institutioner indgå på lige fod med de kommunale i decentraliseringsprocessen.

Bestemmelsen finder kun anvendelse på de beføjelser, der tilkommer kommunalbestyrelsen eller amtsrådet efter denne lov. Heraf følger, at afgørelser efter bistandslovens afsnit VIII ikke er omfattet af delegationsadgangen. Det samme gælder andre afgørelser efter loven, som er henlagt til det særlige udvalg efter den sociale styrelseslovs § 3, og afgørelser, hvor der i loven er et udtrykkeligt krav om, at beslutningen kun kan træffes i et møde.

Til nr. 2.

Ændringen er en følge af forslaget om at indføre en adgang til at fastsætte betaling for midlertidigt døgnophold, jf. bemærkningerne nedenfor til § 1, nr. 4. Betalingsreglen i § 85, stk. 1, omfatter herefter alene *vedvarende* ophold i plejehjem.

Til nr. 3.

Det foreslås, at reglerne om ydelser og betaling for beboere i plejehjem tages op til revision inden udgangen af 1992, bl.a. med henblik på, om erfaringerne fra den forlængede ordning efter § 85 a medfører behov for justeringer af reglerne i tilslutning til den planlagte permanentgørelse.

Til nr. 4.

Det foreslås at indføre en adgang for kommunalbestyrelsen til at opkræve betaling for midlertidigt døgnophold, der f. eks. tilbydes som led i aflastning, genoptræning eller lignende. Sådanne ophold kan tilbydes i bl.a. plejehjem, beskyttede boliger eller ældreboliger. Det foreslås, at betalingen fastsættes således, at der ikke opkræves betaling for bolig. For kost og øvrige ydelser fastsættes betalingen som for personer i eget hjem. Betalingen fastsættes således, at pågældende bevarer et beløb til dækning af husleje og andre udgifter i forbindelse med opretholdelsen af den hidtidige bolig. Bestemmelsen er ikke til hinder

for, at kommunalbestyrelsen fastsætter en takst pr. dag, beregnet på grundlag af et gennemsnit for de enkelte ydelser.

Til nr. 5.

Fra d. 1. juli 1991 kan amtsrådet beslutte, at der i en eller flere af de § 112, stk. 1 og 2 institutioner, der hører under amtsrådet, skal betales for ydelser på institutionen i forbindelse med pensionsudbetaling.

Beboere på en § 112-institution, hvor en sådan ordning er indført, skal betale for bolig, varme og el. Det forudsættes, at disse ydelser ikke er valgfri, fordi de vedrører selve boligen.

Den særlige pleje, behandling m.v., som er forudsat i § 112, stk. 1 og 2, er også obligatorisk, men gratis for beboeren.

Beboeren skal betale for de øvrige ydelser fra institutionen, men det forudsættes, at den enkelte beboer får mulighed for at fravælge en eller flere af institutionens øvrige ydelser (kost, vask, fodpleje, frisør, beklædning, medicin og almindelig praktisk bistand).

Det forudsættes, at institutionen bistår den enkelte beboer med at træffe beslutning om, hvilke ydelser denne ønsker at modtage. Hvis enkelte beboere ikke er i stand til eller ikke ønsker at administrere en valgordning, modtager og betaler beboeren for det samlede udbud af ydelser.

Der foreslås i lighed med bestemmelsen i § 85 a, stk. 4, indsat en henvisning til reglen om administration af pensionen i § 36 i lov om social pension.

Betalingen for boligen udgør 15 pct. af indkomsten, beregnet efter reglerne om betaling for midlertidig hjemmehjælp i bistandslovens § 54, stk. 3-9. Det forudsættes, at betalingen ikke må overstige de faktiske boligudgifter på institutionen. Der betales særskilt for el og varme med et beløb svarende til de faktiske udgifter. For øvrige ydelser - bortset fra obligatorisk pleje og behandling m.v., der forudsættes at være gratis - fastsættes betalingen som for personer i eget hjem. Betaling for kost forudsættes at dække råvareudgiften.

Det præciseres, at den enkelte beboer efter betaling for samtlige ydelser, der hidtil er indgået som led i de budgetterede udgifter ved institutionsopholdet, altid skal have mindst et beløb til rådighed, der svarer til beløbet til personlige fornødenheder efter bistandslovens § 84, for personer under 60 år på de særlige plejehjem for yngre med fysisk handicap dog det højere beløb efter lovens § 118, stk. 1.

Samtidig sikres gennem en henvisning til § 85, stk. 2, at institutionsbeboerens hjemmeboende ægtefælle og børn i de ganske få tilfælde, der formentlig kan være tale om, fortsat får mulighed for at få dækket en del af deres forsørgelsesgrundlag af beboerens indtægter.

Det foreslås, at betalingen som efter bestemmelsen i bistandslovens § 85 a, stk. 2, kan modregnes i den

socialle pension, hvilket indebærer en administrativ lettelse for såvel beboeren som for amtskommunen/institutionen.

Et amtsråd, der træffer beslutning om en betalingsordning for ydelser i forbindelse med institutionsophold, skal have tilslutning fra Socialministeriet, inden ordningen træder i kraft. Tilslutningen skal sikre, at de økonomiske rammer overholdes, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 9. Herudover bliver det muligt for Socialministeriet at følge den praktiske gennemførelse af de nye betalingsordninger til brug ved overvejelserne om en evt. generel omlægning af betalingsreglerne for disse institutionsophold.

Det foreslås, at der på grundlag af erfaringerne med de betalingsordninger, der indføres på institutionerne, fremsættes forslag til revision af reglerne om ydelser og betaling for § 112 – institutionsbeboere for Folketinget inden for to år fra de nye regler ikrafttræden pr. 1. juli 1991, dvs. i folketingssamlingen 1992/93.

Til nr. 7. og 8.

Det foreslås, at det beløb, der udbetales til kommunerne i kompensation, nedsættes til henholdsvis 450 kr. og 350 kr. i årene 1991 og 1992. Nedsættelsen skyldes, at kommunernes udgifter ved ordningens indførelse har vist sig at være mindre end oprindelig antaget.

I finansårene 1991 og 92 afsættes et puljebeløb på henholdsvis 81 mio. kr. og 105 mio. kr. Dette beløb skal dække statens udgifter til kompensationsbeløb vedrørende de plejehjemsbeboere, der er omfattet af bistandslovens § 85 a.

Til nr. 9.

For at overholde rammerne for de samlede statslige udgifter til betalingsordninger efter § 119 foreslås det, at Socialministeriet skal give meddelelse om tilslutning til sådanne ordninger, inden de iværksættes.

Idet der henvises til det under de økonomiske konsekvenser anførte, foreslås indført en kompensationsordning for statslige merudgifter vedrørende beboere på en institution efter bistandslovens § 112, stk. 1, der er omfattet af bestemmelsen i § 119.

Til § 2

Til nr. 1.

Det foreslås, at der indføres en bestemmelse om inddragelse af bistands- og plejetillæg og erhvervsudygtighedsbeløb for samtlige personer i plejehjem efter bistandslovens § 79 og døgninstitutioner efter bistandslovens § 112, bortset fra aflastningspladser

og særlige plejehjem, der er bestemt til periodevis indlæggelse til rekreation eller behandling.

Bestemmelsen foreslås at få virkning for de personer, der har ophold på de berørte institutioner ved lovens ikrafttræden. Det får specielt betydning for de pensionister, der under ophold på et plejehjem med en ordning efter § 85 a, får udbetalt de nævnte ydelser. Herudover har ydelserne betydning for fastlæggelsen af den øvre grænse for betalingen for plejehjemsopholdet, jf. bistandslovens § 84, stk. 1.

Hvis en pensionist i helt enkeltstående tilfælde måtte vise sig at have et behov, som ikke dækkes gennem institutionstilbuddet, hjemmehjælp eller hjemmesygepleje, og har nødvendige udgifter til medhjælp, vil der kunne ydes hjælp dertil efter bestemmelserne om personligt tillæg.

Bestemmelsen omfatter ikke inddragelse af beløb for personer, der får ophold på en institution efter § 112, stk. 1, da dette er reguleret i pensionslovens § 46, stk. 4.

Til nr. 2.

Det foreslås udtrykkeligt fastsat i loven, at der ikke i forbindelse med visitation fra institution under sygehuvæsenet sker sædvanlig nedsættelse af pensionen til beløbet til personlige fornødenheder m.v., jf. § 46, stk. 1, i lov om social pension, hvis den pågældende person er visiteret til en af de institutioner, der er omfattet af de særlige ordninger med udbetaling af pension. Hvis pensionisten ikke er visiteret til en bestemt institution, sker der sædvanlig nedsættelse, jf. pensionslovens § 46, stk. 1.

Herudover foreslås, at der ikke sker inddragelse af pension under ophold på en institution efter bistandslovens § 112, stk. 1, hvis institutionen er omfattet af den særlige ordning efter samme lovs § 119.

Til nr. 3

Med forslaget sigtes til, at det direkte af pensionsloven fremgår, at den kommune, hvorfra en person er optaget i nogle nærmere angivne institutionsformer, efter pensionsloven betragtes som bopælskommune. Det vil således være denne kommune, der skal gennemføre pensionssag for de personer, der ikke har fået tilkendt en social pension, og som har ophold på en institution, der er omfattet af ordningen med pensionsudbetaling.

Til § 3

Loven træder i kraft den 1. januar 1991. Bestemmelserne i § 1, nr. 5. og nr. 9. har dog først virkning fra den 1. juli 1991. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til de enkelte bestemmelser.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I lov om social bistand, jf. lovekendtgørelse nr. 637 af 27. september 1989, som senest ændret ved lov nr. 425 af 13. juni 1990, foretages følgende ændringer:

1. I § 9 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Kommunalbestyrelsen eller amtsrådet kan overlade sine beføjelser efter denne lov til en selvejende institution, som har driftsoverenskomst med kommunen eller amtskommunen, i det omfang beføjelserne knytter sig til administrationen og driften af den virksomhed, der udøves i henhold til overenskomsten. Kommunalbestyrelsen eller amtsrådet fastsætter omfanget af beføjelserne og kan give retningslinjer for udøvelsen af disse.«

§ 9. Kommunalbestyrelsen yder bistand efter denne lov, medmindre andet er bestemt for de enkelte hjælpeformer.

2. I § 85, stk. 1, udgår 2. pkt.

§ 85. Betaling for ophold i plejehjem ydes med virkning fra udgangen af den måned, der følger efter indlæggelsesmåneden. Er der rimelig udsigt til, at pågældende vil kunne udskrives inden for et tidsrum af omkring 3 måneder efter optagelsen, kan betalingen nedsættes, således at pågældende yderligere beholder et beløb til dækning af udgifter til husleje og lignende.

Stk. 2. Har den, der optages i et plejehjem, forsørgelsespligt over for en ægtefælle, der ikke er optaget i et hjem, eller over for børn, beregnes betalingen af indtægten ud over pensionen først, efter at der er afsat et sådant beløb til opfyldelse af forsørgelsespligten, at æg-

tefællens og børnenes levevilkår ikke forringes på grund af pågældendes optagelse i plejehjemmet.

Stk. 3. Ved opgørelsen af indtægten for en beboer i plejehjem bortses der fra indtægter ved pågældendes personlige arbejde under ophold i hjemmet, når disse ikke overstiger det dobbelte af beløbet til personlige fornødheder.

Stk. 4. Ved beregningen af betalingen finder de regler, der er fastsat i § 28, stk. 3, nr. 4, i lov om social pension, tilsvarende anvendelse.

3. I § 85 b ændres »1990« til: »1992«.

§ 85 b. Forslag til revision af reglerne om ydelser og betaling for beboere i plejehjem fremsættes for Folketinget inden udgangen af 1990.

4. Efter § 86 indsættes i kap. 16:

»§ 86 a. Kommunalbestyrelsen kan opkræve betaling for midlertidigt døgnophold, der anvises af kommunalbestyrelsen. Betalingen for kost og øvrige ydelser fastsættes som for personer i eget hjem. Der kan ikke opkræves betaling for bolig, og betalingen skal fastsættes således, at pågældende bevarer et beløb til dækning af husleje og andre udgifter i forbindelse med opholdet af den hidtidige bolig.«

Institutioner for personer med vidtgående fysiske eller psykiske handicap og særlige plejehjem

§ 112. Amtsrådet skal sørge for, at der er det nødvendige antal pladser på institutioner for voksne, der på grund af et vidtgående fysisk eller psykisk handicap har et særligt behov for pleje, behandling m.v., som ikke kan dækkes gennem optagelse på sygehus eller ophold på

de øvrige i kapitel 16 og 17 nævnte institutioner.

Stk. 2. Amtsrådet skal endvidere sørge for, at der findes særlige plejehjem for yngre og for personer med lidelser, der enten forudsætter en bestemt indretning af plejehjemmet eller gør periodevis indlæggelse til rekreation eller behandling påkrævet.

Stk. 3. Institutionerne kan oprettes og drives af en amtskommune, en kommune eller som selvejende institution, med hvilken amtsrådet indgår overenskomst.

Stk. 4. Socialministeren kan fastsætte vejledende regler for institutionernes ledelse og drift.

---

§ 117. Ophold på de i § 112, stk. 1, nævnte institutioner er gratis for personer under 60 år, der ikke har lønindtægter af væsentligt omfang. For personer med højere lønindtægt fastsætter socialministeren betalingsregler.

Stk. 2. For personer over 60 år gælder efter udløbet af de frister efter indlæggelsen, der er angivet i den sociale pensionslovgivning, bestemmelserne i denne lovs § 84 om udbetaling af et beløb til personlige fornødenheder og om indbetaling af egne indtægter.

Stk. 3. Anden bistand fra de i § 112, stk. 1, nævnte institutioner er gratis.

Stk. 4. Socialministeren fastsætter regler vedrørende betaling for udenlandske statsborgeres ophold på de i § 112, stk. 1, nævnte institutioner.

§ 118. Ved optagelse i de i § 112, stk. 2, nævnte særlige plejehjem, der er bestemt til længerevarende ophold, finder betalingsreglerne for almindelige plejehjem tilsvarende anvendelse. For personer under 60 år på særlige plejehjem for yngre, udgør beløbet til personlige fornødenheder dog 19.800 kr. årligt. Beløbet pristalsreguleres efter de regler, der gælder for regulering af pensionen.

Stk. 2. For de særlige plejehjem, der er bestemt til periodevis indlæggelse til rekreation eller behandling, fastsætter socialministeren en betalingstakst pr. opholdsdag.

5. Efter § 118 indsættes:

»§ 119. Amtsrådet kan beslutte, at beboerne i en eller flere døgninstitutioner for voksne med vidtgående fysiske eller psykiske handicap efter bilstandslovens § 112, stk. 1, og i særlige plejehjem efter bilstandslovens § 112, stk. 2, bortset

fra aflastningspladser og særlige plejehjem, der er bestemt til periodevis indlæggelse til rekreation eller behandling, skal betale for de ydelser, de modtager som led i institutionsopholdet.

Stk. 2. Betalingen for bolig udgør 15 pct. af beboerens indkomstgrundlag, opgjort efter reglerne i § 54, stk. 3-9, mens betaling for varme og el svarer til omkostningerne. For øvrige ydelser fastsættes betaling som for personer i eget hjem. Betalingen kan modregnes i den sociale pension. Dækning af de særlige behov for bistand, som er forudsat i § 112, stk. 1 og 2, er dog gratis for beboeren.

Stk. 3. Den enkelte beboer skal efter betaling for de samlede ydelser mindst have et beløb til rådighed, der svarer til beløbet til personlige fornødenheder efter §§ 84 og 118. Reglen i § 85, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Hvis amtsrådet skønner, at en beboer ikke kan administrere pensionen, sendes indstilling til kommunalbestyrelsen om anvendelse af reglerne i § 36 i lov om social pension.«

6. Efter § 119 indsættes:

»§ 120. Forslag til revision af reglerne i § 119 om ydelser og betaling for beboere i døgninstitutioner for voksne med vidtgående fysiske eller psykiske handicap og særlige plejehjem fremsættes for Folketinget i folketingsåret 1992/93.

§§ 119 og 120. (Ophævet ved lov nr. 258 af 8. juni 1978).

7. I § 136, stk. 2, ændres »1989 og 1990« til: »1991 og 1992« og »950 kr. månedlig og 1.000 kr. månedlig« til: »450 kr. månedlig og 350 kr. månedlig.«

8. I § 136, stk. 3, ændres »48 mio. kr. for finansåret 1989 og 97 mio. kr. for finansåret 1990.« til: »81 mio. kr. for finansåret 1991 og 105 mio. kr. for finansåret 1992.«.

9. I § 136 indsættes som stk. 4 og 5:

»*Stk. 4.* Til betalingsordninger efter § 119 er afsat 10 mill. kr. i ordningens første år og 20 mill. kr. i ordningens andet år. Betalingsordning efter § 119 kan først iværksættes efter tilslutning fra Socialministeriet. Socialministeriets tilslutning vil blive givet inden for de i 1. punktum fastsatte rammer for de samlede statsudgifter.

Stk. 5. For en person med pension efter den sociale pensionslovgivning, som er optaget i en institution efter bistandslovens § 112, stk. 1, der er omfattet af § 119, betaler amtskommunen til staten et beløb, der udgør 4.800 kr. månedlig i ordningens første år og 4.900 kr. månedlig i ordningens andet år. Beløbet betales fra det tidspunkt, hvor institutionen bliver omfattet af § 119. Bestemmelsen i stk. 1, 3. pkt. gælder tilsvarende for disse institutioner.«

§ 136. For en person med pension efter den sociale pensionslovgivning, som er optaget i en institution, hvor den sociale pension benyttes til betaling for opholdet, udbetaler saten til kommunen et beløb, der svarer til den sociale pensions grundbeløb. Beløbet udbetales fra det tidspunkt, da pensionen benyttes til betaling for opholdet. Beløbet deles mellem de offentlige myndigheder, der afholder udgifterne ved institutionsopholdet.

Stk. 2. For en person med pension efter den sociale pensionslovgivning, som er optaget i en institution, der er omfattet af § 856 a, udbetaler staten i 1989 og 1990 til kommunen et beløb, der udgør henholdsvis 950 kr. månedlig og 1.000 kr. månedlig. Beløbet udbetales fra det tidspunkt, hvor institutionen bliver omfattet af § 85 a. Stk. 1, sidste punktum, gælder tilsvarende for disse institutioner.

Stk. 3. Det samlede beløb til udbetaling efter den ordning, der er nævnt i stk. 2, udgør 48 mio. kr. for finansåret 1989 og 97 mio. kr. for finansåret 1990.

§ 2

I lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 497 af 4. juli 1989, som ændret senest ved lov nr. 585 af 20. august 1990, foretages følgende ændringer:

1. I § 46 indsættes som stk. 7:

»*Stk. 7.* Hvis en person får ophold på en institution efter bistandslovens § 79 eller § 112, stk. 2, bortset fra særlige plejehjem, der er bestemt til periodevis indlæggelse til rekreation eller behandling samt aflastningspladser på institutioner efter § 112, stk. 1, udbetales erhvervsudygtighedsbeløb og bistands- og plejetillæg indtil udgangen af den måned, der følger efter optagelsesmåneden.«

§ 46. Hvis en person er indlagt på sygehus eller anden institution under sygehuvæsenet, udbetales pensionen fra udgangen af måneden efter den måned, hvor der er truffet bestemmelse om optagelse på plejehjem, jf. §§ 83, stk. 2, og 115 i lov om social bistand,

- 1) med et beløb til personlige fornødenheder, jf. §§ 84 og 118 i lov om social bistand, samt
- 2) for enlige pensionister herudover med et beløb til dækning af udgifter til husleje og lignende.

Stk. 2. Hvis en person må anses for plejepatient eller i øvrigt skønnes uegnet til mere varig udskrivning til eget hjem, uden at der er truffet beslutning efter stk. 1, træffer kommunalbestyrelsen bestemmelse om, at pensionen ikke udbetales for den resterende del af indlæggelsestiden. Dette kan dog tidligst ske, når den pågældende har haft en samlet indlæggelsestid på 6 måneder ud over indlæggelsesmåneden regnet fra 1½ år forud for indlæggelsen.

Stk. 3. Bistands- og plejetillæg udbetales dog indtil udgangen af den måned, der følger efter indlæggelses- eller optagelsesmåneden på en institutin under sygehuvæsenet.

Stk. 4. Hvis en person får ophold på en institution, der er anerkendt efter § 112, stk. 1, i lov om social bistand, udbetales pensionen indtil udgangen af den måned, der følger efter optagelsesmåneden. Er der rimelig udsigt til, at den pågældende vil kunne udskrives inden for et tidsrum af omkring 3 måneder efter optagelsen, kan den pågældende dog beholde et beløb til dækning af udgifter til husleje og lignende.

Stk. 5. Bestemmelserne i stk. 3 og 4 finder tilsvarende anvendelse ved strafafsoning eller andre frihedsberøvende foranstaltninger i henhold til dom. Dette gælder også varetægtsfængsling, hvis den efterfølges af en af de nævnte foranstaltninger.

Stk. 6. Socialministeren kan fastsætte nærmere regler om

- 1) udbetaling af pension til personer, der har ophold på de institutioner m.v., der er nævnt i stk. 1-5,
- 2) udbetaling af pension til personer, der er anbragt i pleje i private hjem, jf. § 68 i lov om social bistand,
- 3) udbetaling af pension til personer, der har ophold på institutioner omfattet af bistandsloven, men for hvilke der ikke er fastsat regler om pensionens udbetaling, og

Bilag til f. t. l. vedr. social bistand m.m.

4) udbetaling af pension ydet efter lovgivning i et andet land.

3) Institutioner for personer med vidtgående fysiske og psykiske handicap efter bistan-
dslovens § 112, stk. 1.

4) Alle institutioner under sygehusvæsenet.

2. Efter § 46 indsættes:

»§ 46 a. Uanset bestemmelsen i § 46, stk.1, bevares pensionen, bortset fra et eventuelt tilkendt erhvervsudygtighedsbeløb og bistan-
ds- og plejetillæg, for personer, for hvem der er truffet bestemmelse om optagelse på en institu-
tion, der er omfattet af bestemmelsen i §§ 85 a og § 119 i lov om social bistand.

Stk.2. Uanset bestemmelsen i § 46, stk.4, be-
vares pensionen, bortset fra et eventuelt til-
kendt erhvervsudygtighedsbeløb og bistan-
ds- og plejetillæg for personer, der har ophold på
en institution, der er omfattet af bestemmelsen i
§ 119 i lov om social bistand.«

3. I § 58 ændres »pensionist« til »person«.

§ 58. En kommune bevarer pligten efter §
57, hvis den får en pensionist optaget på en af
følgende institutionstyper i en anden kommu-
ne:

1) Almindelige og særlige plejehjem efter bi-
standslovens § 79, stk. 1, og § 112, stk. 2.

2) Beskyttede boliger efter bistan-
dslovens § 79, stk. 2.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar
1991.

Stk. 2. § 1, nr. 5 og 9, har virkning fra den 1.
juli 1991.

Stk. 3. § 2, nr. 1, har fra den 1. januar 1991
virkning for erhvervsudygtighedsbeløb og bi-
stands- og plejetillæg til personer, der på dette
tidspunkt har ophold på de nævnte institu-
tioner.

Stk. 4. § 46 a, stk. 1, i lov om social pension,
som affattet ved § 2, nr. 2, i denne lov har fra
den 1. januar 1991 virkning for de personer, der
på dette tidspunkt er omfattet af pensionslo-
vens § 46, stk. 1, og for hvem der er truffet afgø-
relse om optagelse i plejehjem, der er omfattet
af bestemmelsen i § 85 a i lov om social bistand.
Bestemmelsen har virkning fra den 1. juli 1991
for de personer, hvor der er truffet afgørelse om
optagelse i en institution, der er omfattet af be-
stemmelsen i § 119 i lov om social bistand. § 46
a, stk. 2, i lov om social pension som affattet
ved denne lovs § 2, nr. 2, har virkning fra den 1.
juli 1991.